

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponentky práce

Autorka práce: Bc. Helena Voráčová

Název práce: „Single matky a jejich děti – skupina ohrožená chudobou?“

Autorka posudku: Mgr. Eva Hejzlarová, Ph.D.

Diplomová práce Bc. Heleny Voráčové s názvem „Single matky a jejich děti – skupina ohrožená chudobou?“ si klade za cíl odpovědět na dvě otázky: „Jakým způsobem tráví single matky a jejich děti svůj volný čas a jaké volnočasové aktivity mohou, popř. nemohou využívat?“ a „Proč je v České republice nedostatek organizací občanské společnosti primárně zaměřených na single matky a jejich děti?“. Jde o velmi zajímavé otázky, které nicméně jen okrajově korespondují s názvem práce – jinými slovy, práce je nakonec o něčem trochu jiném, než na co láká.

Uchopení tématu považuji na jedné straně za originální. Výše uvedené otázky jsou již relativně pokročilé (většina závěrečných prací se spokojí s rekapitulací materiálních podmínek, případně pozicí single matek na trhu práce) a považovala bych za velmi přínosné (i nad rámec požadavků na závěrečné práce), pokud by se na ně podařilo odpovědět. Naneštěstí a na straně druhé by odpovědi vyžadovaly jinou strukturu práce a budování tématu, než jakou nabízí autorka. Z mého pohledu jde o dvě samostatné otázky, které by si zasloužily dvě samostatné práce – v tomto případě pro mě až na konci vyplynulo, v čem vidí autorka mezi těmito otázkami, které celou práci vedou, spojitost.

Diplomová práce je členěna na následující části: Úvod, 1 Vymezení problému, 2 Výzkumné cíle a otázky, 3 Konceptuální a teoretické vymezení práce, 4 Dětská chudoba, 5 Single matky na trhu práce, 6 Organizace občanské společnosti pro single matky a jejich děti, 7 Metodický výzkum, 8 Empirický výzkum, Závěry. **Struktura** není příliš přehledná, což je mj. dáno dvěma - od sebe relativně vzdálenějšími – hlavními otázkami, resp. cíli. Za zavádějící považuji označení „Metodický výzkum“ (uvedeno v obsahu, v textu je kap. 7 označena jako „Metodický přístup“), u kapitoly „Empirický výzkum“ bych ocenila místo obecného názvu konkrétnější pojmenování. Další aspekt, který nepřidává na přehlednosti, je nejednotnost v užívání fontů pro jednotlivé kapitoly, která je zvláště patrná při pohledu do Obsahu na s. 18.

Teoretický rámec práce nadržuje příliš pohromadě. Autorka do příslušné kapitoly zařadila koncept chudoby a sociálního vyloučení, dále teorii rodinné politiky, teorii občanské společnosti a teorii genderové rovnosti – tj. teorie, které by se tématu mohly týkat, ale se kterými se vposledu stejně nepracuje, tudíž je jejich užití jen „ornamentální“. Dále není například jasné, proč není kapitola 6 součástí teoretických východisek (její zpracování považuji jinak za velmi zdařilé...).

Kapitolu **Metodický přístup** autorka strukturuje na Sběr dat, který dále člení na Hloubkový rozhovor, Analýzu dat, Kritéria kvality a Etiku. Logičtější by bylo členit kapitolu na 7.1 Sběr dat, 7.2 Analýzu dat, 7.3 Kritéria kvality, 7.4 Etiku, ale nešf. Podstatnější je obsah příslušných celků, který považuji za velmi pěkně zpracovaný – zvláště si cením podkapitol Kritéria kvality a Etika, které se ve studentských pracích příliš nevyskytují. Naopak musím upozornit na velké rezervy ve využití odborné literatury v této oblasti (zdrojů, na které lze odkázat, je nepřeberné množství, a je velká škoda, že je autorka nevyužila).

Analytická část je předmětem kapitoly 8. Ideální by bylo členit ji dle výzkumných otázek do dvou balíků, stávající členění příliš nevede (nic není vyloženo „mimo“, ale toho, aby čtenář přesně věděl, v jaké části textu se právě nachází a proč, se nedočkáme). Data, která autorka sesbírala, jsou cenná, na analýze by ale bylo

možné ještě hodně zpracovat. Autorka vytahuje, zvýrazňuje a komentuje jednotlivé postřehy, ale k větší syntéze nedochází. Opět se tu zvýrazní vzdálenost dvou otázek/cílů, které by měly tvořit linku práce. Na první stanovenou otázku autorka odpovídá (byť ne zcela koncentrovaně), odpověď na druhou zůstává na půli cesty (vychází se pouze z odpovědí respondentek).

Formálně má práce průměrnou až podprůměrnou úroveň. Již jsem zmiňovala nejednotný font a nedokonalou koherenci textu a generovaného obsahu, za větší problém však považuji formálně špatné odkazování, kde u parafrází zpravidla není uvedena strana. **Z jazykového hlediska** jde o práci zdařilou – autorka píše čtivě, jazyk je kultivovaný, překlepy se sice vyskytují, ale v míře, která neruší.

Na diplomové práci Bc. Heleny Voráčové oceňuji zejména velmi zajímavou perspektivu, dobrou úroveň věcné obezřetnosti s problematikou, solidně zpracovanou metodologickou část a zpracování dílčích kapitol (např. 6). Slabší stránkou je pak struktura (rozpad na dvě otázky, linky pak nejsou příliš zřetelné) a problematická role teorie (teoretickou kapitolu práce obsahuje, nicméně teoretická východiska se objevují mimo ni, zároveň nedochází ke konfrontaci či jen vztahení teorie k empirickému poznání, které autorka provedla). Jako ne zcela využitý potenciál práce vnímám analytickou část, kde autorka shromáždila a základně roztřídila zajímavá data, ale k potřebné hloubce nedospěla. K odpovědi na druhou z otázek autorka ani dospět nemohla, protože v jejím rozvrhu chyběl sběr potřebných dat. Diplomovou práci Bc. Heleny Voráčové na základě výše uvedeného **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnotit známkou „dobře“.

Možná otázka pro komisi, resp. autorku: V textu jste na otázku „Proč je v České republice nedostatek organizací občanské společnosti primárně zaměřených na single matky a jejich děti?“ odpověděla z pozice matek (nechuť identifikovat se jako single matka a stigmatizace)? Jak by zněla odpověď při využití tezí uvedených v kapitole „Organizace občanské společnosti pro single matky a jejich děti“? Jaká další data byste potřebovala, aby bylo možné na otázku jednoznačněji odpovědět?

V Praze dne 18. ledna 2016

Mgr. Eva M. Hejzlarová, Ph.D.